

Ma Clevelandban, ahonnan tucatnyi új gyülekezet szervezése indult ki, egyetlen magyar baptista gyülekezet van, a Bethánia — sőt egész Ohio-ban ez az egyetlen magyar gyülekezetünk.

25 évvel ezelőtt 9 taggal szerveződött ez a közösség. Az alapító tagok közül ma egyedül *Forrás Ede* testvér az, aki tagja és egyik oszlopa gyülekezetünknek. Külön is köszöntük most őt a 25 éves évfordulón.

Gyülekezetünk a válságokból kilábalva jelenleg növekszik. Ebben az évben pl. 3 család érkezett közénk Erdélyből, s — évek óta először — 3 lélek követte Jézus példáját a bemeztetésben.

E nyilatkozatnak nem történelmünk ismertetése a feladata (ezt az érdeklődők megismerhetik most kiadott emlékkönyvünkben, melyet lekipásztorunk írt, s az

ugyancsak általa készített történelmi kiállításból.) A múltira emlékezve szeretnénk Isten áldását kérni a jövőnkre.

Tudjuk, hogy amíg vannak ebben a városban és környékén olyanok, akik jobban értenek magyarul, mint angolul, addig van küldetésünk. Tudjuk, hogy Isten *“minden nippnek az ő nyelvén”* kíván szólni, ahogy Sylvester János magyar újszövetség-fordításának előszavában fogalmazott 1541-ben.

Ezért mi, a Magyar Bethánia Gyülekezet tagjai Isten előtt fogadjuk, hogy mindent megteszünk a magyar gyülekezet fölvirágoztatásáért. Megőrizzük hitünket, nyelvünket, s erre neveljük gyermekeinket, unokáinkat. Ehhez kérjük ma, ez ünnepi órán a Szentlélek Isten vezérlő segédelmét.

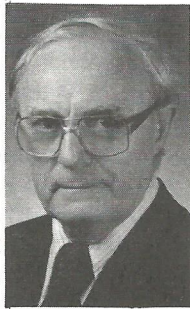
— Scriptor —

Billy Graham ismét a Szovjetunióban

1984. szeptember 9—21.

The Second Official Visit of Billy Graham to the Soviet Union

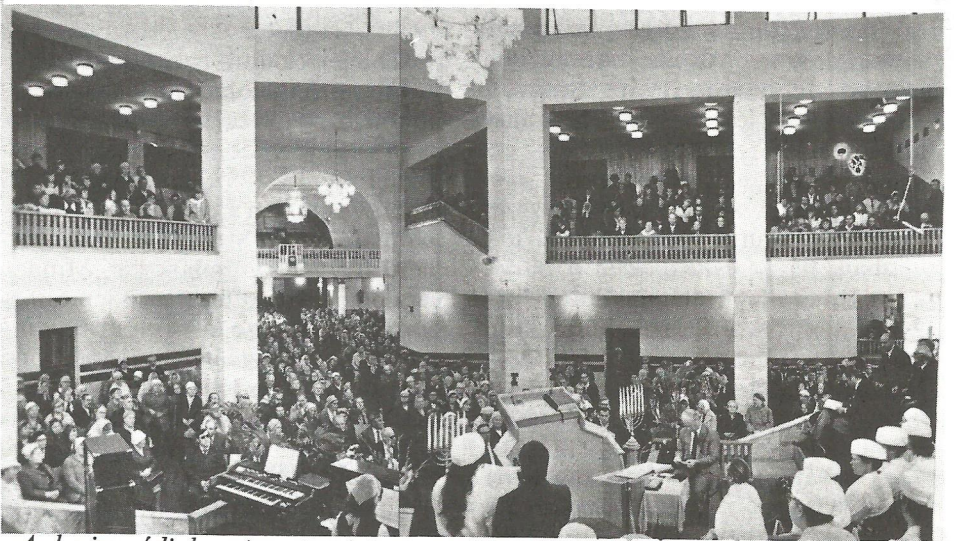
Billy Graham első hivatalos látogatását a Szovjetunióban négy éven át tartó tárgyalások előzték meg. Az első látogatás alkalmával (1982. május 7—13) csak Moszkvában fordult meg. A második hivatalos látogatás jó két év múlva történt (1984. szept. 9—21). Ez alkalommal négy nagy városba látogatott el: Moszkva, Leningrád (szept. 10—12), Tallin (szept. 12—13), Novosibirsk (szept. 17—19-ig). Igazában Moszkvában háromszor volt:

Dr. Haraszi Sándor amikor megérkezett (szept. 9—10), majd Tallin után (szept. 13—16), és a látogatás végén (szept. 19—21). A második hivatalos látogatás részleteinek az előkészítése nem csekély fáradtsággal járt. Ez évben összesen nyolcszor voltam a Szovjetunióban, a látogatást is beleszámítva. Minden alkalommal megbeszéléseket folytattam az Orosz Orthodox Egyház vezetőivel, baptista vezetőkkel, és a Vallásügyi Bizottság vezetőivel. Ugyancsak többször beszéltem Dr. Georgi A. Arbatovval, az USA—Canada Intézet vezetőjével.

A meghívást ez alkalommal az Evangéliumi Keresztyének-Baptisták Összszövetségi Tanácsa adta, Rev. Andrei E. Klimenko elnök és Dr. Alexei M. Bychkov főtítkárral aláírásával. Ehhez a meghíváshoz csatlakozott azután az Orosz Orthodox Egyház, Pimen, Moszkva és egész Oroszország Pátriárkája nevében, Philaret metropolita aláírásával. Philaret Minsk és Fehérorosz-

ország metropolitája, a Moszkvai Pátriarkhátus Külügyi Osztályának az elnöke. Ővele beszéltem meg annak idején Billy Graham moszkvai látogatását 1982-ben. Megkérdeztem akkor a metropolitát: “Hisz-e Eminenciád a második eljövételben?” “Már hogy ne hinnék!” — volt a gyors és pozitív vá-

A leningrádi baptista imaház belseje. 5000 tagjuk van. — Interior of the Leningrad Baptist Church. 5000 church members.

lasz. “Igen, mondtam én, természetes egy egyházfejedelemtől, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus visszajövetelében hisz. Én azonban most azt szeretném tudni, hisz-e Billy Graham-nek a Szovjetunióban való második látogatásában?” — “Abban is hiszek, de az első látogatás nélkül nincs második látogatás” — mondta a metropolita. “Mi meg akarjuk ismerni Billy Graham személyét, teológiáját, evangélizációs módszereit, mielőtt elkötelezzük magunkat

egy kiterjesztett látogatásra” — fejezte be a választ.

Az első látogatás éppen ezért csak egy városra szólt: Moszkvára. Az amerikai és nyugati hírközlő szervek nem csekély ellenséges érzülettel követték ezt az első látogatást. A szovjet hatóságok sem voltak meggyőződve teljesen Billy Graham látogatásának a várható jó hatásáról. A mi televíziós csoportunk nem kapott engedélyt a látogatás dokumentálására. A SOV-IN-FILM nevű szovjet társasággal kellett szerződést kötnünk, ha egyáltalán számítani

akartunk dokumentációra. Egy félórás dokumentációt készítettünk a SOV-IN-FILM-től kapott anyagból, és azt bemutattuk *Amsterdamban* az Utazó Evangélisták Nemzetközi Konferenciáján (1983. júl. 13—22.) ötezer résztvevőnek, majd az Egyházak Világtanácsa Ötödik Közgyűlésén *Vancouverben* a kelet-európai államok egyházi delegátusainak (1983. júl. 24—aug. 10), és végül az amerikai nagyközönségnek az országos televízió hálózat-

ban, 1983 augusztusában. A filmnek nagy sikere volt. Azóta készült belőle egy változat az *Orosz Orthodox Egyház* és az *Orosz Baptista Egyház* használatára. A nézők nagy meglepedésére szolgált, hogy *Billy Graham ugyanazt az evangéliumot hirdette Moszkvában, mint a világ bármely ré-*

angliai nagy városban hirdetett igét a *"Mission England"* keretében. Aug. 16—19 között Dél-Kóréában evangélizált. Nagyon kifáradt, mielőtt a Szovjetunióba jutott. Komoly megfontolás alapján arra gondoltunk, hogy a szovjet látogatást elhalasztjuk. A meghívó egyházak nagyon kérték, hogy ezt ne

szervező-bizottságokkal egyetértésben. Megállapítottuk a Billy Graham Team összetételét: *Dr. Billy Graham, Dr. Walter H. Smyth, Dr. Alexander S. Haraszi, Rev. William Franklin Graham, III.* (Billy Graham legidősebb fia, 32 éves, a *Samaritan's Purse* és a *Worldwide Medical Missions* elnöke, felavatott lekipásztor), *Dr. John Akers* (Billy Graham személyi titkára), *Mr. Blair Carlson* (Dr. Smyth asszisztense), *Miss Stephanie Wills* (gépirónő), *Mr. Rus Busby* (Billy Graham hivatalos fotográfusa), *Rev. Edward Plowman* (sajtófelelős).

Ezen felül *Mr. Ted Dinert*, a televíziós csoport vezetője három munkatársával. *Mr. Bill Fasig* és *Mr. John Lenning* hang-technikusok egészítették ki a listát. Összesen 15 személy. Az elsőnek felsorolt 5 személy alkotta az úgynevezett *protocoll team*-et. Ezek mindenüvé elkísérték Billy Grahamet. *Rush Busby* ugyancsak mindenütt ott volt fényképezni és dokumentálni. *Ted Dinert* és munkatársai a televíziós dokumentációt végezték. *John Lenning* és *Bill Fasig* a templomokat szerelték fel hangerősítőkkel. A televíziós és hangerősítő felszerelés, amit a Szovjetunióba vittünk, majd onnan visszahoztunk, egy tonna súlyú volt. A SOV-INT-FILM társaság szerződés alapján együttműködött a mi embereinkkel: szállítóeszközöket, elektromos generátorokat, világító-berendezéseket, import és export engedélyeket, repülőjegyet, filmfelvételi engedélyeket szerzett, a helyi hatóságok együttműködését biztosította. Ezt a szerződést augusztusban írtam alá a SOV-INT-FILM társasággal.

(Folytatjuk)

Dr. Haraszi Sándor

A leningrádi baptista gyülekezet énekkara egy szokásos vasárnapi istentiszteleten. Billy Graham prédikálása idején százan énekeltek. — The choir of the Leningrad Baptist Congregation was 100 strong when Billy Graham preached there.

szén egész élete során. Nem áll tehát az, amit egyik amerikai magyar vallásos lap szerkesztője így fogalmazott: "Billy Graham lepaktált a kommunisztákkal".

Az első látogatás bizonyágot szolgáltatott arra, hogy igenis van helye az evangélium hirdetésének a Szovjetunióban, ha az evangélista megmarad a Biblia két fedele között (néhai Dr. Kiss Ferenc orvosprofesszor kifejezése), és nem használja a szószéket politikai nézetei kifejtésére. Ilyen megfontolásokkal készültünk a második látogatásra. Az egyházi és világi hatóságok hivatalos hozzájárulása elvileg már 1983 októberében készen volt. 1984 februárjában megegyeztünk az időpontban: 1984 szeptemberében. Most következett a részletek kidolgozása: hány város, hány nap? Eredetileg még másik két nagy város is szóba jött: *Volgograd* és *Kiev*. Az időhatár 14 nap volt. Ez annyit jelentett, hogy az érkezés és indulás napját leszámítva, csupán két nap maradt volna mindegyik városra. Ez túl zsúfolt programot jelentett, hiszen minden városba oda kellett utazni, majd onnan tovább utazni. Gyakorlatilag tehát minden napra esett volna egy repülőút. Billy Graham ez évben május 12. július 28. között 6

tegyük. Nagyon nehéz lett volna a sok előkészületet másik évben újra kezdeni, a hozzájárulásokat ismét megszerezni, hotelokat ismét lefoglalni, stb., stb. *Dr. Valter H. Smyth* nemzetközi alelnökkel aug. 13—25 között meglátogattuk a látogatásra kölcsönösen elfogadott városokat: Moszkvát, Leningrádot, Tallint, Novoszibirszt. Minden hotelt megvizsgáltunk, minden templomot megnéztünk, minden egyházi vezetővel megismerkedtünk, a részletes programot órára előkészítettük a helyi

KACS AND REVEREND JANOS VICZIAN. THIS CHURCH BODY HAS BECOME AN INTEGRAL PART OF HUNGARIAN CHURCH LIFE. THE EVANGELICAL FREE CHURCHES HAVE ACQUIRED AN IMPORTANT ROLE IN HUNGARY THAT GOES BEYOND THEIR NUMERICAL STRENGTH OF MEMBERSHIP. THIS ROLE IS UNDERSTANDABLE IF ONE CONSIDERS THAT THEIR MEMBERS ARE ACTIVE AND NOT ONLY NOMINAL PARTICIPANTS OF CHURCH LIFE. THIS COUNCIL HAS PLAYED A VERY IMPORTANT ROLE IN IMPROVING STATE AND CHURCH RELATIONS AND SHOWING SECULAR AUTHORITIES THAT BELIEVERS ARE LOYAL CITIZENS OF THEIR COUNTRY, INDUSTRIOUS WORKERS OF THEIR SOCIETY WHO ALSO CONTRIBUTE IN A CONSIDERABLE WAY TO GOOD INTERNATIONAL RELATIONS WITH THEIR FELLOW BELIEVERS BEYOND THE BOUNDARIES OF THEIR OWN

FATHERLAND. THESE INTERNATIONAL RELATIONS ARE VERY IMPORTANT. PARTICULARLY IN OUR DAY AND TIME, IN PRESERVING INTERNATIONAL PEACE AND AVOIDING AN ATOMIC EXCHANGE. I WOULD LIKE TO ALSO COMMEND THE COUNCIL FOR THE MINISTERIAL EXCHANGE PROGRAM WHICH WAS INITIATED BY THE LATE DR PALOTAY AND THE THEN BAPTIST PRESIDENT, REVEREND LACZKOVSKI. THE HUNGARIAN BAPTIST CONFERENCE OF THE AMERICAN CONTINENT IS GRATEFUL TO PRESIDENT SZAKACS AND PRESIDENT VICZIAN FOR THEIR CONTINUING THIS PROGRAM. WE ARE ALSO GRATEFUL FOR THE COOPERATION IN THIS PROGRAM OF THE STATE OFFICE FOR RELIGIOUS AFFAIRS. IT IS THE STATE OFFICE THAT HAS FOUND THE MEANS AND WAYS DURING THE PAST 12 YEARS FOR OUR EXCHANGE MINISTER TO COME TO THE UNITED STATES AND CANADA AND TO KEEP OUR BILINGUAL AMERICAN HUNGARIAN AND CANADIAN HUNGARIAN BAPTIST CONGREGATION ALIVE. I WOULD LIKE TO ALSO EXPRESS THE APPRECIATION OF BGEA FOR THE COOPERATION AND ASSISTANCE WE HAVE RECEIVED FROM THIS COUNCIL DURING THE YEARS PAST. IT WAS BY THE INVITATION OF THE LATE PRESIDENT PALOTAY AND THE THEN PRESIDENT LACZKOVSKI THAT BILLY GRAHAM FIRST CAME TO HUNGARY IN SEPTEMBER 1977. WE GRATEFULLY ACKNOWLEDGE AT THIS TIME THE IMPORTANT ROLE THAT PRESIDENT IMRE MIKLOS OF THE STATE OFFICE FOR RELIGIOUS AFFAIRS PLAYED IN MAKING THIS VISIT POSSIBLE. WE PRAY THAT GOD MAY GRANT YOU A LONG AND USEFUL MINISTRY IN THE FUTURE. WE GREET THE PRESENT LEADERS OF THE COUNCIL AND ALL THE MEMBER CHURCHES. IN CHRIST, YOUR FELLOW SERVANT

ALEXANDER HARASZTI,
MD, PHD

Billy Graham ismét a Szovjetunióban

1984. szeptember 9–21.

The Second Official Visit of Billy Graham to the Soviet Union

Második rész — Second Part

Az Orthodox Egyház állandó képviselője együtt utazott a látogatás során Billy Graham-mel: *Father Vladimir Sorokin*, a Leningrádi Orthodox Theologiai Akadémia újszövetségi professzora. A Baptista Egyházat *Mikhail Y. Zhidkov* képviselte. Ő a Baptista Levelező Theologiai Szeminárium igazgatója 1965 óta. Tolmácsokat is kellett választanunk Dr. Smyth-el augusztusban. Az állandó orthodox tolmács *Mr. Vasily Vasilevich Makhnev* lett, képzettsége szerint tanár, a Moszkvai Idegen Nyelvek Intézet diplomása. Az állandó baptista tolmács tiszte *Ilija Mikhailovich Orlov*-nak jutott. Leningrádban a baptista templomban tolmácsolt még *Sergey Nikolaev*, az Északi Területek superintendense, Tallinban pedig *Yuri Puusaag*, baptista lelképásztor észtl nyelvre. Nem kis dolog volt számomra a tolmácsok felkészítése: hogyan viselkedjenek a magasrangú fogadások idején, hogyan figyeljenek Billy Graham-re, hogyan kerüljenek el minden személyi elfoglaltságot a tolmácsolás idején, és hogy mindig kéznél legyenek, ha szükség lenne rájuk. Azt is tanítottam nekik, hogy teljes koncentrációban legyenek, késedelem nélkül fordítsanak, semmi másra ne figyeljenek, szerényen a háttérben, de Billy Graham közvetlen közelében legyenek, az előre kész szövegeket időben lefordítsák, és szinte könyv nélkül megtanulják. Az ő feladatuk nem az, hogy fogadások idején egyenek, igyanak. Utig elég, ha fordítanak. Mindnyájan jól megfeleltek a követelményeknek.

Volt egy *protokoll-felelősünk* is: *Father Vladimir Nazarkin*, a moszkvai patriarchatus munkatársa, rangra nézve fődiakónus. Az ő feladata volt a Billy Graham Team hotel és szobafoglalása, az országon belüli repülőjáratokra helyfoglalás, a szovjet vízumokhoz szükséges vízumigazolások megszerzése, a végleges programnak velem való egyeztetése minden este, az autóvezetők utasítása, az étkezések megrendelése és szervezése, annak biztosítása, hogy a program-időpontok meg legyenek tartva. Nem kis dolog volt ekkora távolságokra pontos időrendet összeállítani és végre is hajtani.

Minden városban mindenki talál-

kozni akart Billy Graham-mel: Baptista lelkészek az egész országnyi környékről, orthodox metropoliták, érsekek, püspökök, városi vezetők, társadalmi egyesületek vezetői, akadémikusok, egyetemi tanárok, katolikus lelkészek, evangélikus, adventista, pünkösdi egyházi vezetők, magánszemélyek, újságírók (szovjetek és külföldiek egyaránt). A CBC és NBC televíziós hálózat satellita közvetítéssel interjúkat küldött Amerikába, a *Good Morning America* Moszkvából "élő"-ben mutatta be Graham-et, a Kremlin falával a háttérben. A három nagy amerikai magazin beszámolókat közölt a látogatásról (*US News and World Reports*, *Newsweek*, *Time*). A Time-Life elküldte világhírű fotográfusát, *Carl Mydans-t*, hogy filmre vegye a látogatást. Az *Associated Press* és a *United Press International* teljes idejű képviselőket küldött a látogatás egész idejére. Az *Associated Press* képviselője, egy fiatal hölgy, azonban vallási kérdésekben teljesen tájékozatlan volt. Riportjai ezt bizonyították. Istentiszteleteken blue jeansekben furakodott előre a zsúfolásig telt templomok hívői között, nagy megbotránkozást keltve a hívő orosz tömegekben. A jó hívek nem értették, hogy a "szabad Amerikában" ez a tiszteletlenség is meg van engedve. A BBC Rádió "élő" interjút közölt az evangélistával telefonon Moszkvából Londonba. Amerikai és brit nagy lapok rendszeresen beszámoltak az evangélizálásokról napról-napra.

Különösen mély benyomást tett ránk az, ahogyan a szovjet hírközlő szervek foglalkoztak Graham látogatásával. A *Moszkvai Televízió* több alkalommal bemutatta Graham-et, a kommentátor elmondta, hogy az amerikai evangélista evangélizációs körúton van a Szovjetunióban. A *Radio Moscow* interjúkat készített vele, és a beszélgetéseket változtatás nélkül hozta. *Leningrádban* és *Tallinban* a Szovjet Televízió mintegy 10-10 percen át mutatta be Billy Graham-et és részleteket idézett a nyilatkozataiból. A *Pravda* (az Igazság, a Szovjet Kommunista Párt sokmillió példányban megjelenő hivatalos napilapja), az *Izvestiya* (Hírek, a Szovjet Szakszervezetek sok-

millió példányos hivatalos napilapja) ismételtén több-hasábos cikkekben számolt be a Graham látogatásról az evangélista fényképével, mindig hangsúlyozva, hogy a világhírű evangélista evangélizációs körúton van a Szovjetunióban. a *Literaturnaya Gazeta* (Irodalmi Újság, irodalmi és tudományos értelmiségi lap), hosszú cikkekben méltatta a Graham-látogatás jelentőségét. Tudni kell, hogy ezek a lapok az egész Szovjetunió területén (22 millió 300,000 négyzetkilométer) minden városba és faluba eljutnak. A *Moszkvai Hírek* naponta hírt adott róla. A meglátogatott városok helyi lapjai külön is hírt adtak a Graham-látogatásról (a lap példányok a gyűjteményekben vannak). Ez nem kis dolog. Moszkvának 8 millió lakosa van, Leningrádnak 4,6 millió, Tallinnak 450,000, Novosibirsknek 1,4 millió, a Szovjetunióknak 264 millió lakosa van.

Mint említettük, öt orthodox katedrálisban prédikált, és négy baptista templomban, összesen 38.000 ember előtt. Az első moszkvai látogatás alkalmával mintegy 9.000 ember hallgatta közvetlenül. Minden igehirdetésének a központi témája az volt, hogy az ember bűnbe esett, elfordult Istentől, Jézus Krisztusban Isten megbékéltette magát a világot. *A végén felszó-*

(Folytatás a 8. oldalon)

Billy Graham a moszkvai baptista templomban prédikál 1800 embernek 1984. szeptember 15-én, szombaton. Ilija M. Orlov tolmácsol. A nem regisztrált baptisták tüntetéssel készültek megzavarni az istentiszteletet, ezért csak meghívóval lehetett részt venni, így döntött a gyülekezet vezetősége. A gyülekezetnek 5200 tagja van, 25 laikus prédikátora, 2000 ülőhelye. Vasárnaponként három istentisztelet van, hétközben is három: kedd, csütörtök, szombat. 100 tagú énekkaruk van. Itt tartottákzeptember 20-án a jubileumi szemináriumot, ahol Billy Graham 250 oroszországi baptista vezetőnek ígét hirdetett. — Billy Graham preaching to 1800 people at the Moscow Baptist Church Sep. 15, 1984. A person on the balcony recording the sermon (right hand side). Large choir and organ an farend.

OLVASD AZ IGÉT

READ THE WORD OF GOD

VASÁRNAP — 1985. január 20.

Az élet vize

(János ev. 7:30—44)

Aranymondás: "Ha valaki szomjúhozik, jöjjön énhozzám és igyék" (Jn 7:37).

Jézus tudja csak kielégíteni a szomjúhozó emberi lelket. Ő megígérte a Szent Lelket azoknak, akik hiszik, hogy Ő a Krisztus. Minden emberi léleknek szüksége van az üdítő forrásra.

*

Napi elmékedések:

Jan. 14. H. Jézus és az Ő testvérei.

Jn 7:1—9.

Jan. 15. K. Jézus a templomban tanít.

Jn 7:10—24

Jan. 16. Sz. Ez-é a Krisztus?

Jn 7:25—31

Jan. 17. Cs. Élő víznek folyamai.

Jn 7:32—39

Jan. 18. P. Megoszoló emberi vélemények. Jn 7:40—44

Jan. 19. Sz. Próféta nem származik Galileából. Jn 7:45—52

Jan. 20. V. Többé ne vétkezzél.

Jn 8:1—11

VASÁRNAP — 1985. január 27.

Az élet bírása

(János ev. 8:12—27)

Aranymondás: "Én vagyok aki bizonyosságot teszek magamról és bizonyosságot teszek rólam az Atya, aki küldött engem" (Jn 8:18).

Isten az igaz bíró, aki Jézus Krisztus által ítéli meg a világot. A bűn halált okoz, de az Úr Jézus Krisztusban való hit megbocsátást és életet hoz. Az igazi tanítvány követi Jézust. Istent Jézus Krisztus által ismerjük meg.

*

Napi elmékedések:

Jan. 21. H. Halálból az életre.

Jn 5:19—24

Jan. 22. K. Az Úr Jézus Krisztus bizonyosságtétele. Jn 5:30—40

Jan. 23. Sz. Az élet világossága.

Jn 8:12—20

Jan. 24. Cs. Az Atya küldött engem.

Jn 8:21—30

Jan. 25. P. Az igazság szabadokká tesz titeket. Jn 8:31—38

Jan. 26. Sz. Jézus és Ábrahám.

Jn 8:39—47

Jan. 27. V. Isten, aki megítél.

Jn 8:48—59

VASÁRNAP — 1985. február 3.

Az élet világossága

(János ev. 9:24—41)

Aranymondás: "Míg e világon vagyok, e világ világossága vagyok" (Jn 9:5).

A farizeusok ellentmondásba keverednek önmagukkal. Nem akarnak hinni az Isten Fiában. Jézus felajánlja a benne hívőknek az élet világosságát. Nyíltság az igazság és a világosság felé hithez vezet.

*

Napi elmékedések:

Jan. 28. H. A vakon született meggyógyul. Jn 9:1—12

Jan. 29. K. Ő a próféta.

Jn 9:13—17

Jan. 30. Sz. A szülőket faggatják.

Jn 9:18—23

Jan. 31. Cs. "Egyet tudok, most látok."

Jn 9:24—28

Febr. 1. P. A vak ember bizonyágtétele. Jn 9:29—34

Febr. 2. Sz. "Hiszek Uram."

Jn 9:35—41

Febr. 3. V. Mózes vádol titeket.

Jn 5:41—47

VASÁRNAP — 1985. február 10.

Az élet pásztora.

(Ján. ev. 10. rész)

Aranymondás: "Én vagyok a jó pásztor: a jó pásztor életét adja a juhokért" (Jn 10:11).

Jézus olyan pásztor, aki feláldozza magát a juhokért. Az ajtó példázza azt, hogy csak az Úr Jézus Krisztuson keresztül juthatunk örök élethez. Jézus elítéli az egyházi és politikai hatalmasságokat, akik ahelyett, hogy szolgálnák az emberiséget, uralkodni akarnak fölöttük.

*

Napi elmélgedések:

Febr. 4. H. A pásztor példája.

Jn 10:1—6

Febr. 5. K. Jézus a jó pásztor.

Jn 10:7—16

Febr. 6. Sz. Különböző vélemények.

Jn 10:17—21

Febr. 7. Cs. "Én és az Atya egy vagyunk." Jn 10:22—30

Febr. 8. P. Jézust elutasítják.

Jn 10:31—42

Febr. 9. Sz. "Jöjjetek énhozzám."

Máté 11:25—30

Febr. 10. V. Micsoda hatalommal.

Márk 11:27—33

Hunter-Vadász János

Múltról — jelenről — jövőről

(Folytatás a 4. oldalról)

Tibor püspök hirdette Isten Igéjét II Péter 1:4 verse alapján...

Nagy szeretettel fogadta a gyülekezet a község elszármazott szülöttjének, **dr. Berecz Jánosnak** a felszólalását, aki meleg szavakkal köszöntötte az ibrányiak közösségét. Felidézte a község évszázadokba visszanyúló múltját. Beszél a templomról, amely a történelem hányattatásainak közepette az ibrányiak lelki menedékhelye volt, ahol vigasztalást találtak...

A felemelően szép és bensőséges ünnepség a gyülekezet lelkészének áldásmondásával és a Himnusz eléneklésével fejeződött be... — **Komlós Attila** —

(Részletek a *Reformátusok Lapja* 1984. szept. 23-i számából.)

Billy Graham ismét a Szovjetunióban

(Folytatás a 6. oldalról)

lította a hallgatókat, hogy fogadják el Jézus Krisztust, mint személyes megváltót. Akik pedig már hitben vannak, azokat arra kérte Billy Graham, hogy szenteljék oda magukat Istennek egy még odaadóbb szolgálatra és egy megújult hívő életre. Mind az újonnan megtérteket, mind az újra elkötelezetteket felszólította azután, hogy elhatározásukról kézfeltartással tegyenek bizony-

ságot. Minden alkalommal több száz kéz emelkedett a zsúfolt tömegek fejfőlé. Televíziós munkatársaink megörökítették ezeket a megható pillanatok. Végül Billy Graham imádkozott azokért, akik kezüket felemelték, és azokért is, akik még nem jutottak döntésre... A zsúfoltság miatt nem lehetett szó arról, hogy a döntésre jelentkezők előre jöjjenek...

Billy Graham Moszkvában az Epihany Cathedralisban prédikál 5000 embernek 1984. szeptember 21-én Pimen patriárka jelenlétében. — Billy Graham in Moscow preaches to 5000 people in the Holy Trinity Cathedral of Pimen patriarch of Moscow and all Russia.

Kirner A. Bertalan: Néhány bevezető szó után örömeink adott kifejezést, hogy együtt lehet egykori sárospataki tanárával, Dr. Zoványi Jenő professzor úrral. "Most bátran nézek szembe a professzor úrral, nem úgy, mint valamikor diákkoromban, amikor nem tudtam a leckét és igyekeztem az előttem ülő társam mögé bújni." — mondotta Kirner.

(Dr. Zoványi derűs mosollyal fogadta.)

Ez alkalommal volt csak szerencsém látni Zoványit. Zamatos erdélyi magyarsággal beszélt, és oly meggyőző erővel, hogy a szavak szinte eleven képeket alkotnak. Úgy éreztem, mélységes hite van, és csodáltam az elfogulatlanságot, ahogyan a baptistákkal kapcsolatban nyilatkozott.

Az elmúlt két évtized alatt nem mosódott el az emlék, sőt mélyen bevéődött nemcsak az agyamba, de lelkembe is Dr. Zoványi Jenő történetes drága emléke.

Kérem, hogy fogadja nagyrabecsülésémet a szerény megemlékezést.

Soltvadkert, 1968. december

Maradok őszinte híve,

Frittmann József

Soltvadkert,

Billy Graham ismét a Szovjetunióban

1984. szeptember 9—21.

The Second Official Visit of Billy Graham to the Soviet Union

Harmadik rész — Third Part

Érdekes jelenetnek voltam tanúja a Novosibirski Baptista Templomban. Imára való buzdítás közben Billy Graham megemlékezett *President Reagan* és *Gromiko* szovjet külügyminisztereknek szeptember 28-ra tervezett washingtoni találkozásáról. A szovjet hírközlő szervek akkor még (szept. 17—19) nem adtak hírt erről a tervezett találkozóról a szovjet nagyközönségnek. Mikor *Dr. Graham* azt mondta: "Imádkozunk, hogy *Mr. Reagan* és *Mr. Gromiko* találkozása eredményes tárgyalások kezdete legyen és a két nagyhatalom közötti békét szolgálja", a tolmács megállt (Ilia M. Orlov). A mellettem ülő amerikaiak megkérdezték tőlem, mi történt. A tolmács nem találta meg a megfelelő orosz szót arra,

hogy fordítsa *Mister Gromiko-t*. Eddig ő csak *Tovarish* (elvtárs) *Gromiko*-t hallott és olvasott. *Mister* (úr, gospodin) megszólítás csak idegeneknek jár. *Grazsdanin* (polgártárs) csak nem párttagoknak jár, *Tovarish Gromiko* pedig nem jól hangzott imára való megszólításban. Végre magához tért a tolmács, és mind *Reagan* elnököt, mind *Gromiko* külügyminisztert *Gospodin*-nak (úr-nak) titulálta a templomban. A jelek szerint Isten meghallgatta az imát, mert úgy értesülünk, hogy *Mr. Schultz* és *Mr. Gromiko* tárgyalásokat kezdenek a két nagyhatalom képviselőjében Genfben. *Jól értesült vélemények szerint a Graham-látogatásnak nagy része van ebben.*

Egyéb érdekes élményekben is volt részem. A szovjet hatóságok megengedték a minden eddiginél nagyobb tömegek előtt való igehirdetéseket: *Leningrádban* a Baptista Templomban 3.500 (a templomban 3.000, az udvaron 500) hallgatónak, *Tallinban* az Oleviste Baptista Templomban 4.500 hallgatónak, az orthodox katedrálisban 4.000 hallgatónak, *Moszkvában* szeptember 16-án a Feltámadás Katedrálisban (Philaret metropolita gyülekezete) 4.000 hallgatónak, a baptista templomban 3.000 hallgatónak (sokan a templom udvarán és melléktermeiben hangszórókon át hallgatták), az orthodox katedrálisban 4.000 hallgatónak, *Moszkvában* szeptember 21-én az orthodox epiphany katedrálisban 5.000 hallgatónak (Pimen pátriárka gyülekezete) prédikált. Ezen felül *Tallinban* a Rock Baptista Templomban a Balti államok 350 prédikátorának, *Leningrádban* az Orthodox Theológiai Akadémia 400 hallgatójának (arról, hogyan hirdessük az örömhírt), majd *Moszkvában* szeptember 20-án a baptista templomban, a szervezett orosz baptista misszió 100 éves jubileumát ünneplő Jubileumi Szemináriumon résztvevő 250 baptista superintendensnek (felügyelő lelkész, körzeti vezető). De ígét mondott *Leningrádban* a társadalmi szervezetek, a béketanács és az egyházi hivatal 50 tagjának, *Tallinban* az Esztországi Legfőbb Szovjet, a Béketanács, az Egyházi Hivatal együttes ülése 30 tagjának, *Novosibirskben* az akadémiai város 30 vezetőjének (80.000 egye-

BIBLIAI FEJTÖRŐK

Bible Puzzles

Szerkeszti: dr. Almási Mihályné

Válasszuk ki és jelöljük meg a helyes választ a Biblia segítségével! Írjuk oda annak a bibliaversnek (vagy igeszakasznak a helyét, amely bizonyítja válaszuk helyességét).

56. "Az Isten a mennyben van, te pedig a földön, azért a te beszéded legyen . . ."

- a./ kevés.
- b./ sok.
- c./ választékos.
- d./ érthető.

57. "Minden test . . ."

- a./ por.
- b./ virág.
- c./ fű.
- d./ cserép.

58. "A lélek kész, de a test erőtelen." Kinek mondta ezt az Úr Jézus?

- a./ Jakabnak.
- b./ Júdásnak.
- c./ Pilátusnak.
- d./ Péternek.

59. Péter és János

- a./ Mind a ketten tanultak voltak.
- b./ Mind a ketten tanulatlanok voltak.
- c./ Péter tanult volt, János tanulatlan.
- d./ Péter tanulatlan volt, János tanult.

60. Péter apostol egyik levelében ezt írja az idegen földre elszéledt jövevényeknek:

- a./ "Az atyafiúságot szeressétek, az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek."
- b./ "Az atyafiúságot féljétek, az Istent szeressétek, a királyt féljétek."
- c./ "Az atyafiúságot tiszteljétek, az Istent szeressétek, a királyt féljétek."
- d./ "Az atyafiúságot szeressétek, az Istent tiszteljétek, a királyt féljétek."

Beküldési határidő: 1985. március 10.

A novemberi rejtvényt helyesen fejtette meg: **Csompó András, Kuti Sándorné.**

A MAGYAR EVANGÉLIUMI RÁDIÓ ISTENTISZTELETEI

MINDEN VASÁRNAP REGGEL ½ 8-tól 8-ig

a C.H.I.N. — FM 101-en

Cím:

HUNGARIAN GOSPEL MISSION

P.O. 159,

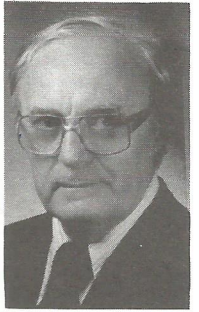
Postal Station "P"

Toronto, Ont. Canada M5S 2S7

HÍREK

NEWS

The Rev. Dr. Alexander S. Haraszti, President of The Hungarian Baptist Conference of the American Continent, and Editor-in-Chief of The Trumpet (A Kürt), has been invited by the White House to attend the Inauguration of the 40th President of the United States, the honorable

Dr. Haraszti Sándor

RONALD WILSON REAGAN
Monday, January 21, 1985, in Washington, D.C.

Dr. Haraszti has also been invited to attend a National Prayer Service of Thanksgiving on Sunday morning, January 20, 1985. This Prayer Service shall be held at The Wa-

Billy Graham Moszkvában Pimen pátriárka katedrálisában prédikál 5000 embernek 1984. szeptember 21-én. A pátriárka a balszélen ül, Philaret metropolita tőle jobbra áll fehér fejdíszsel. — Billy Graham in Moscow, at the Cathedral of the Epiphany, preaching to a crowd of 5000. Pimen, patriarch of Moscow and all Russia sitting, metropolitan Philaret, second right from patriarch standing, patriarch Pimen to Billy Graham after completing his sermon: "Please come back to us again and preach the same gospel to us!"

temi hallgató tanul ebben a központban), Moszkvában a Szovjet Béke-tanács 50 tagjának. Igét mondott Tallinban Alexey metropolita ebédjén mintegy 50 egyházi vezetőnek, Leningrádban Anthony metropolita és Kyrill érsek (a Theologiai Akadémia rektora) ebédjén 30 egyházi vezetőnek, a Baptisták és Evangéliumi Keresztyének vacsoráján 50 egyházi személynek, Moszkvában az Ősz-szövetségi Baptisták és Evangéliumi Keresztyének vacsoráján 60 egyházi vezetőnek a Szovjetunió egész területéről, Philaret metropolita ebédjén 30 egyházi vezetőnek, Novosibirskben Gedeon érsek ebédjén 60 szibériai egyházi és világi vezetőnek, Moszkvában és Leningrádban 15, illetve 20 zsidó vezetőnek. A zsidókkal való találkozáskor különösen hangsúlyozta, hogy "akiről szólt Mózes a törvényben, és a próféták" — az a Názáreti Jézus, a megígért Messiás. Igét hirdetett Moszkvában Arbatov akadémikusnak és vagy tíz főmunkatársának, Kurayedov miniszternek,

az Egyházügyi Hivatal elnökének és öt munkatársának, valamint a Pimen pátriárka fogadásán résztvevő (szept. 21.) 250 magasrangú állami és egyházi vezető személyeknek.

Ne feledjük el a moszkvai repülőtéren a megérkezéskor (szept. 9.) tartott sajtókonferencia 30 résztvevőjét, a Novosibirskben tartott sajtókonferencia 20 résztvevőjét, a látogatás végén (szept. 21.) Moszkvában tartott sajtókonferencia 100 résztvevőjét. Azt a 100 embert is hadd említsem, aki a Leningrádi Hősök Emlékművénél tartott nyilatkozatát és a Béke Fejedelméről való bizonyágtévesztését hallotta. Ezek szerint 37,882 — kereken 38,000 embernek hirdette közvetlenül az igét a Szovjetunióban Billy Graham a második látogatása során.

Mert tudni kell, hogy Billy Graham igét mondott alkalmas és alkalmatlan időben! Nem utasított vissza semmilyen meghívást vagy kihívást.

Dr. Haraszti Sándor

*The Bishop, Provost and Chapter
of Washington Cathedral
request the honor of your presence at
a National Prayer Service in Thanksgiving
for the
50th American Presidential Inaugural
at nine thirty in the morning
Sunday, the twentieth of January
nineteen hundred eighty-five*

shington Cathedral in Washington, D.C. Dr. Billy Graham will lead the prayer and devotional at the traditional pre-inauguration church gathering, which shall be attended by President and Mrs. Reagan, by Vice-President and Mrs. Bush, members of the Cabinet and Congress and high ranking state officials and church leaders and foreign dignitaries.

The Inaugural Events include an Inaugural Parade along Pennsylvania Avenue, and the Swearing-In Ceremonies of the President, and the President's State of the Union

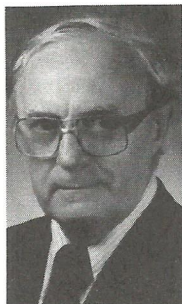
Billy Graham ismét a Szovjetunióban

1984. szeptember 9–21.

The Second Official Visit of Billy Graham to the Soviet Union

Negyedik rész — Fourth Part

A számok nem adnak teljes képet a második hivatalos látogatás igazi jelentőségéről. Az első látogatást a szovjet egyházi és világi hatóságok próbalátogatásnak tekintették. Az volt a cél, hogy megismerjék Grahamet. A második látogatás során mindkét fél azt figyelte, meddig lehet menni az evangéliumnak a templomfalakon túl való hirdetésében a közrend megbolygatása és a megszokott normák feltűnő megváltoztatása nélkül. Mindkét fél óvatosan vizsgálta a lehetőségeket és a szükségesnek vélt korlátozásokat. Az első látogatás során Graham úgy viselkedett, mint aki ismeretlen területen tapogatózott előre. A második látogatás idején már jól ismerte a zöld jelzéseket, a közlekedési szabályokat, valamint a tilos jelzéseket is. Nem volt célja megváltoztatni a szabályokat. A rendelkezések

Dr. Haraszi Sándor

figyelembevételével óhajtott előrehaladni és kommunikálni a hallgatókkal. A szovjet alkotmányra hivatkozva kértünk teljesen szabad igehirdetést a templomok területén, a templomudvarokon is. Kértük, hogy a szovjet hírközlő szervek adjanak beszámolót Graham igehirdetéseiről, nyilatkozatairól, sajtókonferenciáiról. Engedélyt kértünk, hogy találkozhatnánk függetlenül regisztrált (akik tehát nem tagjai az Össz-Szövetségi Baptisták Tanácsának) baptistákkal és nem regisztrált baptistákkal is. Engedélyt kértünk arra, hogy a mi televíziós munkatársaink minden eseményről fölvételt készíthessenek, hangmérnökeink a templomok hangerősítő berendezéseit beszerelhessek. Ezeket a kéréseinket a szovjet hatóságok teljesítették. Ugyancsak engedélyt kértünk arra is, hogy az orthodox katedrálisokban a saját hordozható szószékünket használhassa

Novosibirszk, orthodox gyülekezet — Billy Graham preaches to an Orthodox Congregation of 4000 — Archbishop Gedeon of Novosibirsk and Siberia standing besides. Note the large number of young and middle aged people in the audience. In a side building 100 people were baptized a few Sundays before as Dr. W. H. Smyth and I were witnessing.

Billy Graham és tolmácsa (az orthodox szószék csak egy biblia-tartó asztalka, igazában nem igehirdető emelvény). Azt is kértük, hogy Dr. Graham onnan szólhasson a hallgatókhoz, ahonnan a templom papja szól, nem pedig valami eldugott helyről. Nem volt könnyű ezeket a kívánságokat keresztül vinni. De sikerült az előkészítő tárgyalások során olyan bizalmi légkört kialakítanom, ami végül is megnyitot-

A hallgatóság soraiban igen sok volt a fiatal (novosibirszki felvétel) — Soviet young people listening to Billy Graham at Novosibirsk Baptist Church, Sep. 17-19, 1984.

ta az ajtókat és a szíveket. Nagyon sok út és nagyon sok személyes beszélgetés eredménye ez.

Novosibirsk-ben azt kérdezte tőlem *Father Dmitriy, Gedeon érsek* személyi titkára, főlelkész: Mit tanít Billy Graham a bemeletésről? Billy Graham nem merít be, feleltem én. Ő csak a megtérésre hív... De mi történik, ha valaki a mi templomunkban elfogadja az Úr Jézust? — folytatta *Dmitry atya*... Nem megy majd az ilyen ember baptistának? — Hát, feleltem én, két eset lehetséges: az újonnan megtért vagy elmegy *Yakov Fast* helyi baptista prédikátorhoz, vagy jön az *orthodox lelki atyához*. Na már most, ha Őnhöz jön, ön ugyebár azt fogja mondani, hogy az újonnan megtértet fel kell venni az egyház tagjai közé, tehát a keresztség szentségében (sákrámentum az orthodox tanítás szerint) kell részesíteni. Utána következik az *Űri Szent Vacsora* mindkét egyházban... *Yakov Fast* testvér ugyanezt fogja tanácsolni a hozzá fordulóknak... Nem *Billy Graham* tanácsolja az újonnan megtértet egyik vagy másik egyházba. Billy Graham tanácsa az, hogy az új hívő világítson a saját egyházában — fejeztem be a választ *Dmitriy atya* kérdésére.

Fadukhin testvér, a lelingrádi baptista gyülekezet nyugalmazott lelképásztora viszont azon aggódott, hogy Billy Graham nem volt eléggé aktív baptista. Hát ugyebár, akinek a felesége ma is presbyteriánus, aki nem helyezi előtérbe a bemeletésről való prédikálást, aki elfogad meghívást az orthodoxokhoz (az orosz baptisták 1917-ig sokat szenvedtek a hatalmas orthodox egyháztól), sőt a pátriárká-

val is jó kapcsolatot tart, milyen baptista az ilyen? Megmagyaráztam az öreg testvérnek, hogy a mennyei regiszter könyvekbe csak a Bárány vérében megmosottak lesznek beírva. A víznek feredője oda nem elég, bár nem fölösleges... Hány ilyen beszélgetésem volt az évekig tartó előkészületek során! És milyen boldogok voltak a végén *Dmitriy atya, Fadukhin testvér és Yakov Fast testvér*, mikor személyesen hallgatták Billy Grahamet. Az Úr tudja, hány százan tértek meg orthodox templomokban és baptista imaházakban!

És hányan fogadták be a templomok falain kívül hirdetett ígét. Leningrádban például a társadalmi szervezetek, a béketanács és az egyházügyi hivatal mintegy 50 tagjával beszélgetett. A szovjet résztvevők a világbéke ügyét és a két nagyhatalom kapcsolatát vetették szőnyegre. Billy Graham azt mondta, hogy az emberi szívben kell elindulnia a békének: békesség Istennel, békesség a szívünkben és békesség embertársainkkal. Békességet csak a *Béke Feje-*

Igen sokan sírtak, míg Billy Graham imádkozott és prédikált. (Novoszibirszk, Baptista Gyülekezet, 1984. szept. 19.)
— People crying during prayer of Billy Graham at Novoszibirszk Baptist Church, Sep. 17-19, 1984.

delme, Jézus Krisztus adhat, mondta az evangyélita. Krisztus Királysága a Béke Országá lesz majd az ő második eljövetelekor, de az Isten Országá már most megvalósulhat az emberi szívekben... Ott volt egy sok kitüntetéssel ékesített idősebb, munkás külsejű ember a tárgyaló csoportban. Ez az ember a Szovjetunió Hőse volt a II. világháborúból. Odafordult Billy Grahamhez és ezt mondta: Billy Graham úr, én sokat szenvedtem a Nagy Honvédő Háborúban. Ha van Isten országa, én szeretnék odamenni! — Billy Graham odafordult a világháborús hőshöz és így szólt: Én meghívom önt az Isten országába! Jézus Krisztus az ajtó, őrajta át vezet az út az Isten országába...

Nem mulasztott el egyetlen alkalmat sem a személyes bizonyosátevésre. Az Észtországi Legfelső Szovjet külön ülésen fogadta Billy Grahamet és főmunkatársait (szept. 12—14, 1984). A központi téma az Egyesült Államok és a Szovjetunió kapcsolata volt. Billy Graham elmondta, hogy az amerikai nép békét akar a Szovjetunióval, Reagan elnök az összes atom és tömegpusztító fegyverek betiltására törekszik, ha újra választják. Elmondta, hogy ő Reagan elnök-

nek már vagy harminc éve közeli barátja, ugyancsak Bush alelnöknek is. Az alelnök nyári rezidenciáján több vakációt töltöttek együtt. Jól ismeri mindkét vezetőt, és meg van győződve, hogy a két nagyhatalom együttműködését és békés egymás mellett élését munkálják, de az egyenlőség és a kölcsönös biztonság alapján. Ő nem híve, úgymond, az egyoldalú leszerelésnek, sem az ellenőrzést nem biztosító megegyezésnek. Híve a tárgyalások újrafelvételének... És újra személyes bizonyoságot tett Krisztusban való hitéről. Ekkor megkérdezte a Legfelső Szovjet egyik tagja: Mondja Dr. Graham, szereti ön a kommunistákat? Billy Graham minden habozás nélkül így válaszolt: én minden embert szeretek, a kommunistákat is! És szeretném önöket is megnyerni Jézus Krisztusnak, aki ugyancsak szereti a kommunistákat, akik ugyancsak Isten teremtményei... Őn azt mondta, hogy a békéért harcol, én a békéért dolgozni akarok, felelte egy másik kérdezőnek.

Novoszibirszkben a Tudományos Akadémia Történeli és Filozófiai Intézetében akadémikusok fogadták Billy Grahamet és főmunkatársait. Az intézet elnöke vezette a beszélgetést. Egyszer csak az elnök odafordul Billy Grahamhez és megkérdezi: Dr. Graham, olvasta ön Marxot és Engelst? Billy Graham habozás nélkül így felelt: Igen. Hát ön olvasta-e a Bibliát? Az akadémikus zavartan hallgatott. Billy Graham most hozzám fordult: Alex, vannak orosz nyelvű Bibliáink? Itt vannak nálam, feleltem, és odavittem öt Bibliát Billy Graham asztalához. Ő mindjárt kiosztotta őket a tudósok között.

Ez alkalommal, és egyéb megbeszélések során szétszítottunk valami 120 könyvet: *Approaching Hoofbeats* (A Jelenések könyve négy lovasáról), *The Holy Spirit, Peace with God, Til Armageddon, orosz nyelvű és észt nyelvű Bibliákat, Amszterdam '83 és Mission England* könyveket. Kinek volt Billy Graham előtt alkalma a Szovjetunióban, hogy magasrangú és közismerten atheista embereknek közvetlenül bizonyoságot tegyen Krisztusról, Bibliákat és vallásos könyveket osztogasson? *Prédikációi* nem csupán 9 templomban hangzottak el. A hallgatók közül sokan szalagra vették őket. Száz és száz templomban, ezer és ezer családban hallgatják most ezeket az igehirdetéseket.

Billy Graham mindig udvarias és finom modorú volt, de az igazságot kimondta nyíltan. A Szovjet Béketanács elnökének, *Yuri Zhukov*nak az Egyesült Államokat keményen bíráló beszédére (1984. szeptember 20., Moszkva) szelíden megjegyezte: Megértem, hogy a szovjet nép sokat szenvedett és békét akar. Az Egyesült Államok népe és a mi elnökünk is békére vágyik. Azt nem fogadom el, hogy a jelenlegi helyzetért egyedül az Egyesült Államokat terheli a felelősség! Vissza kell önöknek térniük a tárgyaló asztalokhoz, és a két nagyhatalomnak együtt meg kell találni a megegyezést. Az Önök békevágyáról és nyilatkozatairól be fogok számolni az Egyesült Államok elnökének és alelnökének... Ezt az ígéretét megtartotta. Mind szóban, mind írásban beszámolt. Billy Grahamnek nem kis része van abban, hogy szovjet vezetők elhitték, hogy az Egyesült Államok elnöke valóban megegyezést akar, és a tömegpusztító fegyverek eltiltására törekszik. Abban is nagy része van, hogy az elnök és alelnök közvetlen beszámolót kaphatott egy szemtanú benyomásairól, a szovjet nép békevágyáról és a vezetők tárgyalási készségéről. A szovjet tapasztalatokról hamarosan film készül az amerikai nagyközönség számára.

Dr. Haraszi Sándor

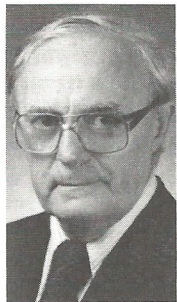
Billy Graham ismét a Szovjetunióban

1984. szeptember 9—21.

The Second Official Visit of Billy Graham to the Soviet Union

Ötödik rész — Fifth Part

Az *Orthodox Egyházban* is igen nagy hatást tett Billy Graham látogatása. Az egyházi szláv nyelvű liturgián (mise) kívül nem nagy népszerűsége volt eddig a mai orosz nyelven hirdetett ígének. Prédikáltak ugyan orosz nemzeti szentekről (Alexander Nevski), őskeresztény szentekről (Nagy Szent Vazul), Mihály és Gábel arkangyalokról. De az élő ígét, megtérést, újjászületést, Istennel való megbékélést, üdvbizonyosságot, új életben járást és hasonlókat nemigen hirdették. Az egyház liturgikus nyelve több mint 1000 éves: *Cyrril* és *Methodius* fordítását használják. A legújabb bibliafordításuk 1866-ból való. Billy Graham óta komolyan foglalkoznak egy modern orosz nyelvű orthodox bibliafordítás elkészítésének tervével.

Dr. Haraszi Sándor

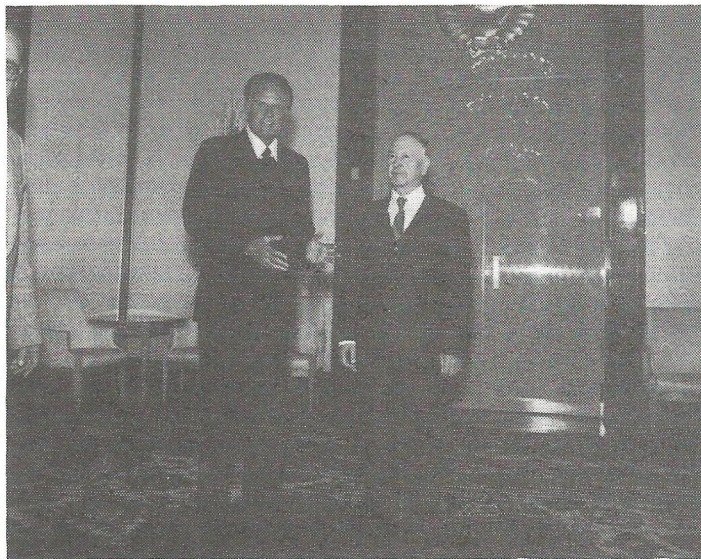
Meglátták az evangélizálás fontosságát és átütő erejét. *Pimen*, Moszkva és Összoroszsországi pátriárkája ezt mondta Billy Grahamnek 1984. szeptember 20-án Moszkvában, az Epiphania Kathedrálisban tartott igehirdetés után: "Köszönjük, hogy meglátogatott bennünket. Kérjük, jöjjön vissza hozzánk és hirdesse ugyanazt az Evangéliumot, amit mostani látogatása során hirdetett!" Billy Graham elfogadta a visszatérésre való meghívást. Az igehirdetés után *Pimen* pátriárka fogadást adott Billy Graham tiszteletére. Itt Billy Graham kijelentette, hogy az Orosz Orthodox Egyház története szorosan kapcsolódik az orosz

nép történetéhez. Az egyháznak nagy része volt az orosz nyelv, zene, építészet kialakulásában, és az orosz államiság és nemzetté formálódás munkálásában. Ha kihagynánk az egyház történetét, kevés maradna az orosz nép történetéből — mondta az evangélista. Ez a kijelentés nem maradt hatás nélkül a jelenlévőkre, egyházi és világi (szekuláris) méltóságokra egyaránt.

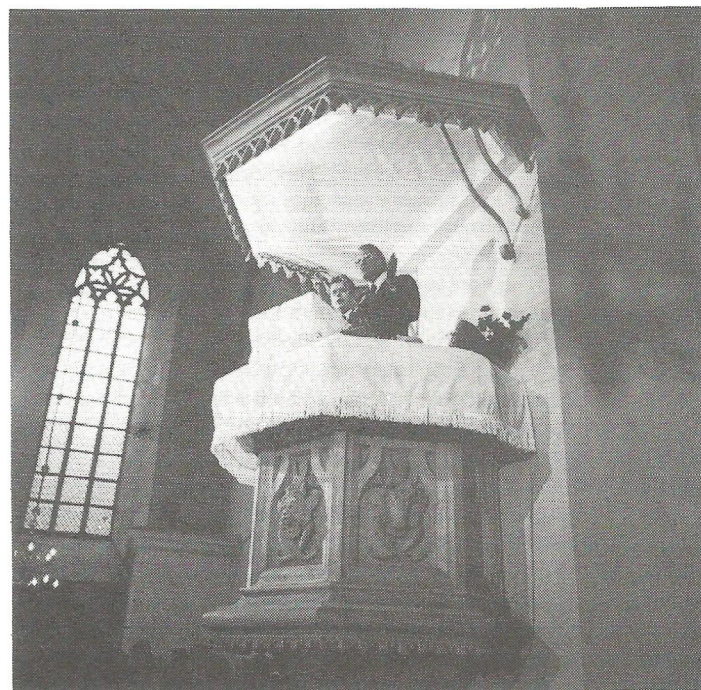
Néhány szót arról, hogy a vallásos érdeklődés kihalóban van-e a Szovjetunióban. Én az ellenkezőjét tapasztaltam. Tanúja voltam annak, amikor fiatalok sírva imádkoztak az

Moscow, Sep. 14—17, Sep. 19—21, 1984.
Orthodox cathedral of the epiphany. People taperecording Billy Graham's sermon.

Moszkva — Billy Graham was received at the Kremlin by His Excellency Boris Ponomaren, who is Secretary of the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union and chairman of the International Relations Committee. He is also a member of the Politburo. The meeting in his office, which lasted 1 hour and 40 minutes, was a cordial but candid discussion on many issues, including relations between the United States and the Soviet Union, the dangers of nuclear war, the possibilities of World Peace and religious and moral issues.

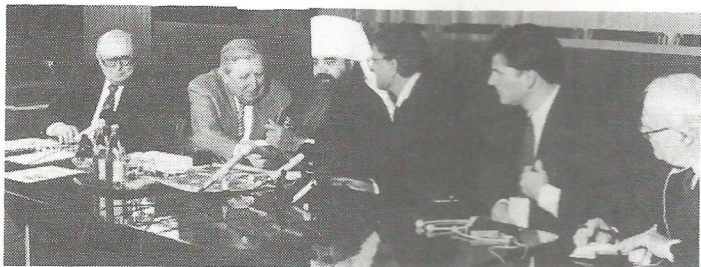

Az Oleviste Baptista Templom szószéke Tallinban. — The pulpit of Oleviste Baptist Church in Tallin, Estonia. Billy Graham preached here to 4500 people, among them to 400 Russian speaking in a side room. The main translation was into Estonian by Yuri Puusaag.

igehirdetések után. Mind orthodoxok, mind baptisták és egyéb evangéliumi keresztyének tömegesen járnak az istentiszteletekre, hetenként többször is: korán reggel és késő este. Becslések szerint mintegy 110 millió ember hisz Istenben a Szovjetunióban: 50 millió orthodox, 50 millió mozlím, 3 és fél millió izraelita, 2—3 millió lutheránus, 6 millió római katolikus, fél millió baptista (pünkösdi,

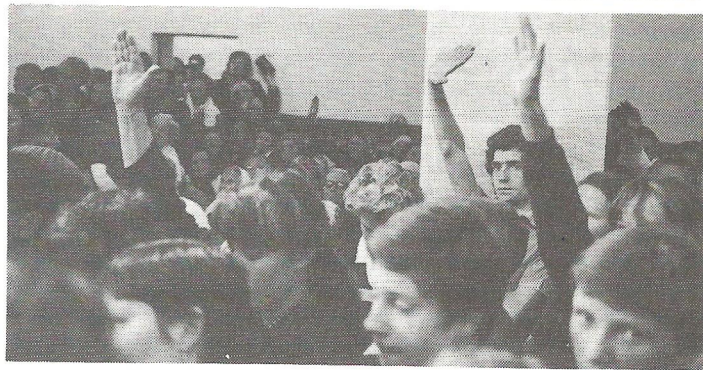

Tallin látképe, jobboldalt az Oleviste Baptista Templom emelkedik a magasba. Tőle balra az orthodox katedrális, jobbra a lutheránus templom. Az előtérben a középkori bástyafalak az óváros határán, háttérben a Balti-tenger és a Tallini-öböl. — A view of Tallin, Estonia with the tallest baptist building in the Soviet Union, the Olvesite Baptist Church.

Billy Graham meeting in Moscow with a Soviet Peace Committee President, Yuri Ihukov, Sep. 20, 1984. "The people of the United States and President Reagan want peace with the Soviet Union. I cannot accept that for the present state of affairs the United States is alone to blame" said Billy Graham. "I've must start negotiations again."

mennonita, testvérgyülekezeti), a gyermekekkel együtt esetleg 2—3 millió. Van ezzel szemben 17 és fél millió párttag. Az összlakosság száma 264 millió, ebből 48% szláv ethnikus származású. A templomokban mindenütt nagyon sok fiatalot láttam. Iskolai hitoktatás éppen úgy sincsen, mint ahogyan az Egyesült Államokban sincsen. Az 1922. évben promulgált Lenini Alkotmány egyforma szabadságot biztosított a vallásos és a vallásellenes propagandának. Az 1936-ban promulgált Sztálini Alkotmány megszüntette a vallásos propaganda (nyilvános evangélizálás, templomon kívül való személyes bizonyásgtevés) szabadságát. 1977-ben a hívők elérték, hogy az új alkotmány 52. cikkelye megváltoztassa az 1936. évi Sztálini Alkotmánynak ezt a kitételét: "Az alkotmány garantálja a jogot vallásos istentisztelet

Billy Graham fölszólította hallgatóit, hogy döntsenek Jézus Krisztus mellett. Képünk Leningrádban készült (szept. 10—12). A zsúfoltság miatt nem lehetett előre menni, ezért azt kérte, hogy emeljék föl a kezüket azok, akik elfogadták Jézust személyes Megváltójuknak. — People Raising their hands at Leningrad Baptist Church to indicate that they accept Jesus Christ as Lord and Savior, after Billy Graham's sermon (Leningrad, Sep. 10—12, 1984).

vagy vallásellenes propaganda végzésére." Az 1977. évi alkotmány így szól: "Az alkotmány biztosítja a jogot vallásos istentisztelet vagy atheista propaganda végzésére." Ez már haladás, de még mindig nem ad jogot a templomfalakon kívül végezhető istentiszteletekre vagy személyes bizonyásgtételekre a munkahelyen. A hívők között mozgalom van arra, hogy az 1922. évi Lenini Alkotmányban biztosított vallási jogok visszaállítsanak.

Egyebek között ezekről a kérdésekről is beszélgetett Billy Graham, amikor bizalmas beszélgetéseket folytatott magasrangú szovjet vezetőkkel, mint például dr. Georgi A. Arbatov-val, az USA—Canada Tanulmányi Intézet vezetőjével, Vladimir Kuroyedov-val, az Állami Egyháziügyi Hivatal elnökével, Boris N. Pnomarev-vel, a Központi Pártbizottság titkárával és a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága elnökével, a Politburo tagjával...

Billy Graham második hivatalos látogatása a Szovjetunióban elsősorban az evangélium hirdetését tűzte ki célul. De fontos szolgálatot tett az egyházak és az állam jó viszonyának a művelésében, az istenhívők jogainak az előmozdításában, az Egyesült Államok és a Szovjetunió kapcsolatának a javításában, a fegyverkezést csökkentő tárgyalások újra való elindításában. Nem véletlenül küldött Bush alelnök egy levelet Billy Grahamnek a moszkvai USA nagykövetség útján. Jelen voltam, amikor ezt a levelet a Nagykövetség első titkára átadta 1984. szeptember 14-én, Tallinból való megérkezésünk után Moszkvába, a Szovjetszkaya Hotelban. A levél az USA alelnök jókívánságait tartalmazta.

Billy Graham egyetért Reagan elnökkel abban, hogy a végső cél a tömegpusztító fegyverek törvényen kívül helyezése. Ennek előfeltétele egy bizalmi légkör kialakítása a két nagyhatalom között. Billy Graham kész harmadszor is vizsgálni a Szovjetunióba, mint Jézus Krisztus követe és a jóakarát követe. Tudtommal más egyházi vezetőknek előtte nem voltak olyan alkalmai az igehirdetésre, mint Billy Grahamnek a Szovjetunióban. Nagy hiba lenne ezeket a lehetőségeket a jövőben kihasználatlanul hagynia. — A harmadik látogatás eddig nem tapasztalt, új lehetőségeket jelenthet a kölcsönös bizalom és egymás megbecsülése alapján, mind az evangélium hirdetése ügyében, mind pedig a két nagyhatalom kapcsolataiban. **Dr. Haraszi Sándor**